

Samarbeid og datadeling mellom offentlig og privat sektor skaper samfunnsverdi

Egil Årrestad – Gjeldsregisteret AS

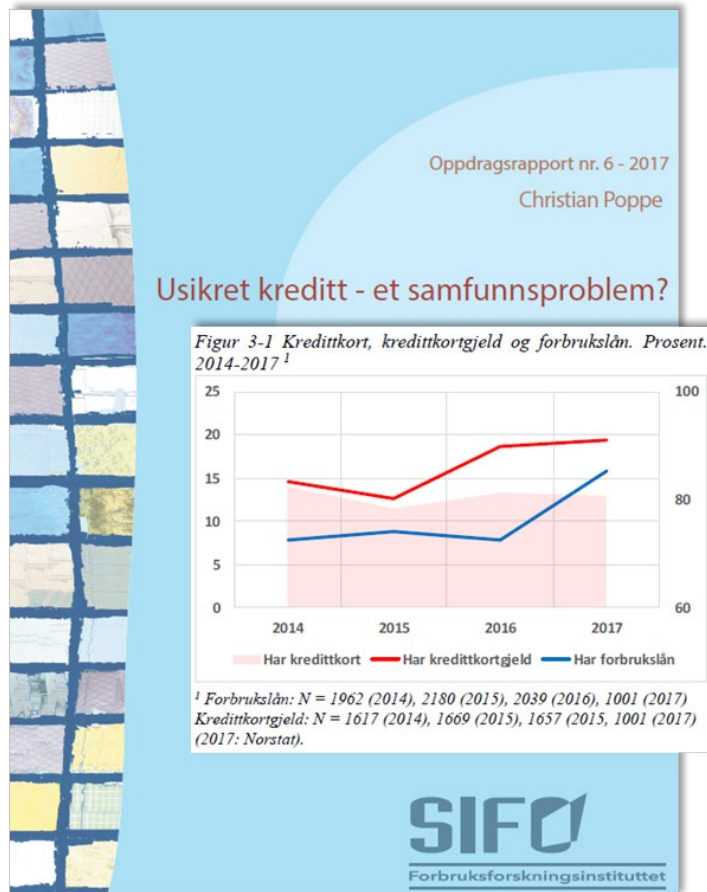
Egil Rokhaug – Barne- og Familiedepartementet

26.10.2022

2017 - 2019: Sterk vekst i forbrukslånsmarkedet

Gjeldsinformasjonsloven har til hensikt å **forebygge gjeldsproblemer** i private hushold ved å bidra til **bedre kredittvurderinger** hos banker og andre kredittyttere

2017

2019

DN Dagens Næringsliv

Regjeringen legger frem ferske krav til forbrukslånsbanker

- Retningslinjene fra Finanstilsynet som kom i 2017, har ikke blitt fulgt, og det synes jeg ikke er godt nok, sier finansminister Siv Jensen. Nå stiller hun nye krav til forbrukslån.

1 min Publisert: 12.02.19 - 08.03 Oppdatert: 12 minutter siden

Finansminister Siv Jensen leser frem krav til banker som gir forbrukslån og kredittkort. (Foto: Sebastian S. Bierkvik)

«Gjeldsregister vil gi bankene bedre oversikt over kundenes forhold, slik at de kan gjøre mer korrekte kredittvurderinger, og dermed kunne bidra til at færre får forbrukslån dersom de vil slite med å betale tilbake», sier Finansminister Siv Jensen

2013 – Offentlig modell

KOMMER IKKE TIL KORT: Forbrukerstadsråd Inga Marte Thorkildsen (SV) er glad for å kunne innføre Gjeldsregisteret. Foto: FRANK ERTESVÅG

Skal sjekke din forbruksgjeld: Regjeringen innfører gjeldsregister

(VG Nett) Nordmenn tar opp flere rådyre smålån og pådrar seg mer kortgjeld. Nå skal denne gjelden registreres i det nye Gjeldsregisteret.

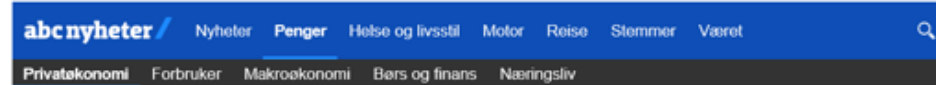
Av FRANK ERTESVÅG

Oppdatert 26 april 2013

ARTIKKELEN ER OVER SEKS ÅR GAMMEL

2016 – Privat modell

29. oktober 2016

Privatøkonomi

Kommentar:

Gjeldsregister - et viktig tiltak mot økonomisk selvskading

Privat eller offentlig?

Vi må ha et gjeldsregister. Det er egentlig litt hårreisende at det har tatt regjeringen såpass lang tid å sende et forslag om dette ut på høring.

Men det Solveig Horne foreslår er et *privat* gjeldsregister. Hun trosser dermed både finansbransjens og Forbrukerrådets ønske om å lage et offentlig drevet register. Hun vil la private aktører få drive det.

To ganger tidligere har regjeringen stemt ned forslag om å opprette et offentlig register. Nå vil de i stedet la private aktører søke om konsesjon til å drive det. Storebror er dessverre nødt til å kikke oss i kortene, vi fortjener ikke annet når vi har prestert å ta opp til sammen 100 milliarder kroner i forbruksgjeld.

Men er dette noe vi ønsker at staten eller private aktører skal drive med?

Forbrukerrådet ønsket et offentlig gjeldsregister for å sikre nøytralitet, sørge for at alle har tilgang og styre unna kommersielle hindre.

Frp skjønner ikke hvorfor det skal være en offentlig oppgave å drifte et slikt register. Det mener partiet en privat aktør kan klare helt utmerket. Private selskaper driver allerede med kredittsjekk og inkasso – det er i grunn ganske så uproblematisk.

Et privat gjeldsregister er uansett mye bedre enn ikke noe register i det hele tatt.

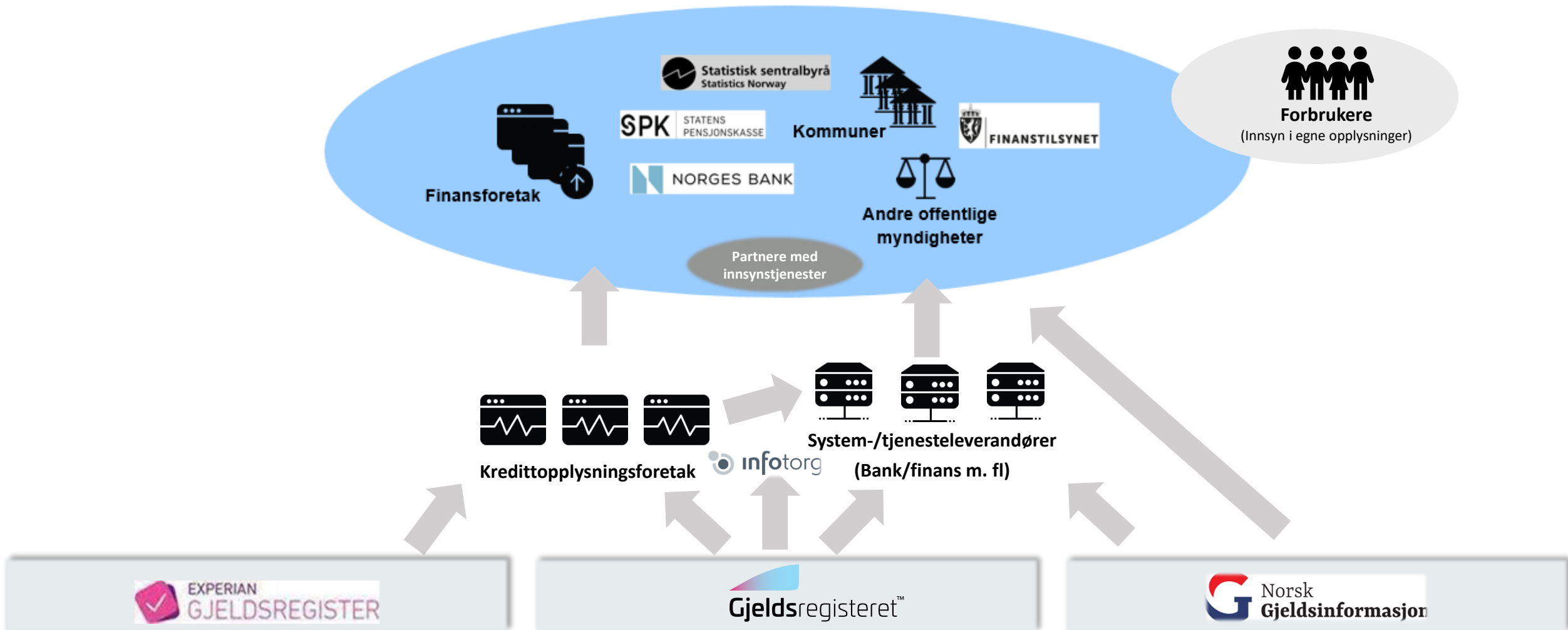
Det er også Forbrukerrådet enig i.

Rammebetingelser - Gjeldsinformasjonsforetak

- **Myndighetene** har innledningsvis avgrenset «scope» til informasjon om usikret forbrukskreditt, eksempelvis kredittkort og forbrukslån
- **Gjeldsinformasjonsloven** gir rammer for organisering, tjenester, virksomhetsbegrensning, marked og krav til tilsyn
- **Forskrift** detaljerer tjenestenes innhold, finansforetakenes plikt til avgivelse, samt krav til informasjonssikkerhet og sletting
- **Konsesjonssøknadene** angir hvordan gjeldsinformasjonsforetakene skal oppfylle krav i lov og forskrift
- «**IKT-forskriften**» og «**Risikostyrings- og internkontrollforskriften**» gjelder for gjeldsinformasjonsforetak

Aktørene i markedet

Tjenestetilbud Gjeldsregisteret

Produkter som leveres med hjemmel i gjeldsinformasjonsloven;

- **Standard oppslagsprodukt via web og integrasjon**
- **Påføring for kredittscore**
- **Uttrekk til offentlige myndigheter**
- **Innsynstjeneste for forbrukere**

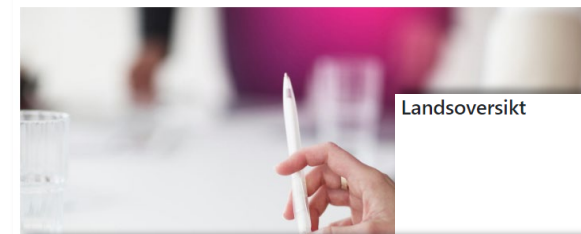
Gjeldsregisteret AS leverer følgende tilleggsprodukter;

- **Innsiktsprodukter** (analyser og statistikker)
 - Porteføljeanalyse for finansforetak som rapporterer
 - Bransjerapport for finansforetak og andre interessenter
 - Kommune- og landsoversikt
- **Innsynstjenester for forbrukere via 3. parts tjenester**
 - Eksempelvis nettbanker

Oppslag i Gjeldsregisteret

Oppslag i Gjeldsregisteret er en tjeneste for finansforetak og kommuner for å kunne sjekke en persons usikrede gjeld.

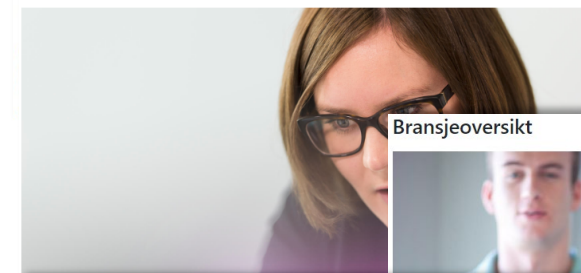
Påføring for kredittscore

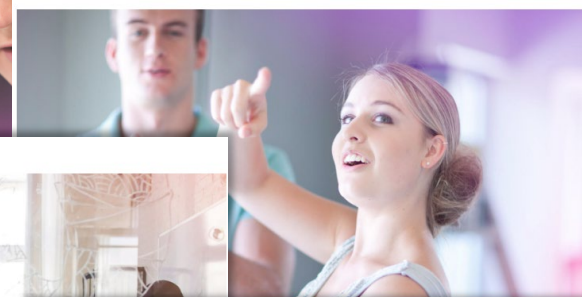
Landsoversikt

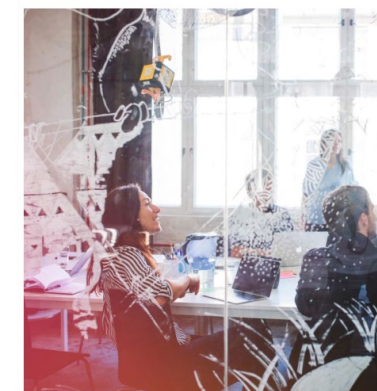
Porteføljeoversikt

Bransjeoversikt

Kommuneoversikt

Innsynstjeneste via partner

Kommuneoversikt er en analysetjeneste som gir god oversikt usikrede gjeld. Tjenesten gir blant annet en aggregert oversikt kredittkortgjeld i aktuell kommune. Den gir også en oppstilling kjønn.

Partnere av Gjeldsregisteret kan integrere innsynstjenesten for privatpersoner i egne fagsystem eller tjenester. Tjenesten gir privatpersoner oversikt over egne gjeldsopplysninger via partneres tjenester, og mulighet til å dele disse med aktivt samtykke som del av automatisert saksbehandling i eget bank-/fagsystem.

Om Gjeldsregisteret AS

- **168** finansforetak rapporterer fortløpende gjeldsopplysninger
- Det er registrert informasjon om ca **7,6** mill lån/kreditter fordelt på **3,2** mill personer
- Ca **300** virksomheter har tatt i bruk Gjeldsregisterets tjenester:
 - Ca **60** finansforetak
 - Ca **200** kommuner
 - Offentlige myndigheter og forskningsinstitusjoner ifbm statistikk og analyse
 - Innsiktsprodukter til både offentlig og privat sektor
- Mer enn **30.000** personer benytter seg ukentlig av tilbudet med å sjekke egne gjeldsopplysninger

Finansbransjen: – Akkurat slik vi håpet

Gry Nergård er forbrukerpolitisk direktør i Finans Norge, organisasjonen til den norske finansbransjen.

– Gjeldsregisteret har fungert akkurat slik vi håpet at det skulle gjøre, bekrefter hun overfor forskning.no.

– Registeret ble lagd fordi man var bekymret over den sterke veksten i forbruksgjeld i Norge. Flere hadde lånt mer gjeld enn de kunne håndtere.

– Nå kan bankene gjøre bedre kredittvurderinger. Det gjør igjen at færre får problemer med å betale tilbake lån.

Nergård kan rapportere om en markant nedgang i forbrukslån etter at registeret kom på plass.

– Når vi nå ser at dette fungerer så godt, så vil vi at regjeringen skal sørge for at vi kan gjøre registrene enda bedre.

– Nordmenn har mye mer gjeld i form av boliglån og annen gjeld, enn den forbrukslån- og kredittkortgjelden som nå vises i registeret. Heller ikke studielån vises. Dette vil vi gjerne få på plass i registeret, sier Nergård.

Klart færre havner nå i gjeldsfella på grunn av kredittkortbruk. (Foto: Olleg / Shutterstock / NTB)

Det nye gjeldsregisteret redder flere fra gjeldsfella

Den som låner ut penger må nå foreta mye bedre kredittvurderinger, ser forskere.

Kraftig reduksjon i «katastrofelån»

Med Gjeldsregisteret på plass er myndighetene og finansbransjen rett og slett blitt i stand til å hindre at de som ikke bør få mer lån, kan få mer lån.

– Tidligere kunne folk som var presset økonomisk gå fra bank til bank for å låneshoppe.

– Dette er ikke lenger mulig, sier Poppe.

Registeret bør utvides

– Den unisone oppslutningen om innføringen av gjeldsregistrene betyr imidlertid ikke at bransjen mener at alt er vel. Bankene som låner ut penger vil nå gjerne at registeret utvides til også å omfatte sikrede lån, som boliglån og billån, påpeker forskeren.

– Uten sanntidsinformasjon om denne typen gjeld på linje med det de kan innhente om usikret kreditt og om inntekt, så blir det vanskelig å oppfylle de kravene til kredittvurdering som forskriftene nå pålegger bankene, sier Poppe.

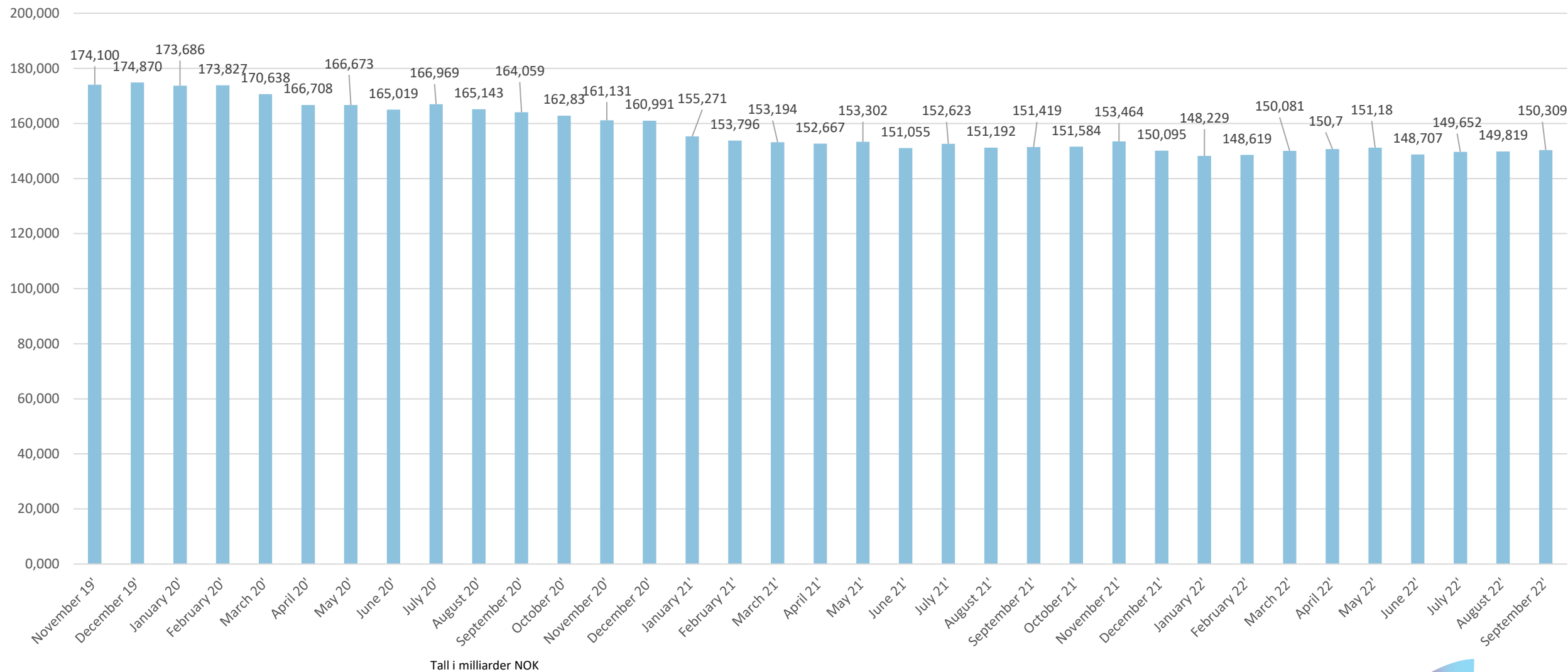
OsloMet-forskeren ser også et annet problem:

En del mennesker, ikke minst blant dem i Norge som ikke eier sin egen bolig, har fått klart større vansker med å skaffe seg et lån.

– Hva gjør disse menneskene nå? Tar de opp lån hos private?

– Dette er en utfordring vi ikke bør glemme helt, minner Poppe om.

Samlet usikret forbruksgjeld 11.2019 – 09.2022

Regjeringens holdning til mulige utvidelser

Regjeringen vil:

- Legge til rette for effektive finansmarkeder og finansiell stabilitet i norsk økonomi.
- Sikre en robust finanssektor og integrere stresstesting av klimarisiko som et verktøy i arbeidet med finansiell stabilitet i norske finansinstitusjoner.
- Ha en provenynøytral omlegging av finansskatten og fjerne forhøyet arbeidsgiveravgift.
- Legge til rette for et mangfoldig bankmarked med kjennskap til lokalt næringsliv, blant annet gjennom å utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen og utvide rabatten for små og mellomstore bedrifter (SMB-rabatten).
- Jobbe for å gjøre banktjenester enkle og rimelige for vanlige folk, blant annet gjennom å gjøre det enklere å bytte bank og sørge for mer gjennomsiktighet av bankenes boliglånsrenter og øvrig prising av tjenester.
- Opprettholde den norske innskuddsgarantien på minimum to millioner kroner
- Jobbe for at gjeldsregisteret inneholder alle typer gjeld, både med og uten sikkerhet.
- Videreføre regulatorisk sandkasse for finansnæringen som bidrar til raskere behandling av nye, innovative løsninger for finansielle tjenester.

Gjeldsregisteret AS

Oversikt når det **gjelder**